

tror, de allerfleste Landmænd ville erkende, at selv om man skal betale et Par Hundrede Kroner mere pr. Td. Land, som det maaske ikke en Gang vil blive, naar man regner Bygninger og Besætninger fra, vil det alligevel være en Fordel, især i disse Tider, da Arbejdskraften er saa dyr, at have en Jord, af hvilken man hvert Aar kan vente en god Afgrøde paa 16 Fold, fremfor en Jord, der er mindre sikker, og hvor Afgrøden maaske et enkelt Aar er god, men et andet kan gaa ned til 8, 10, 12 Fold. Derfor kan jeg med Mindretallet ikke se rettere, end at ogsaa fra den Side set vil det blive fordelagtigt at anbringe Anstalten ved Kolding.

Jeg ved nu vel, at det, jeg taler for, ikke vil vinde Flertal for sig — det tænker jeg ikke, eftersom vi kun ere to mod saa mange — men jeg skal dog til Slutning udtale, at dette Resultat kom ganske uventet over os, Mindretallet. Vi havde nemlig faaet en ganske vist ikke officiel Udtalelse i Udvalget for, at hvis det store Mindretal vilde frafalde Viborg, vilde man gaa til Bregninge eller Kolding, og efter hvad man saadan underhaanden havde faaet oplyst, mente man, at naar Mindretallet vilde opgive Viborg, vilde man slutte sig til Straarup. Det er imidlertid ikke sket. Det har været en Skuffelse for os, men det maa jo staa for ærede Medlemmers eget Ansvar. Jeg tillader mig altsaa at anbefale dette Underændringsforslag til ærede Medlemmers velvillige Vedtagelse.

Meyer: Det vil erindres, at ved denne Sags 1ste Behandling var der Uenighed om, hvor man skulde lægge Anstalten. For mig var denne Meningsforskel temmelig ligegyldig, idet jeg som Kjøbenhavnerv selvfølgelig ikke kunde have nogen Interesse af, om Anstalten kom til at ligge paa det ene eller andet Sted i Landet. Jeg kunde kun se saaledes paa det, at det vilde være nødvendigt, at man fik en Anstalt efter den Plan, der forelaa i Forslaget, og at denne Anstalt blev i Stand til at magte sin Opgave og skaffe Plads til saa mange Alumner som vel muligt. Selvfølgelig gaar jeg ud fra, at dette Hensyn ogsaa har været bestemmende for alle de andre ærede Medlemmer, som have haft med denne Sag at gøre, og man kan vel ikke forundre sig over, at de lokale Interesser tillige kunne spille en Rolle. Der foreligger da her et Tilfælde, hvor det kan være ret heldigt at være Kjøbenhavnerv, idet man for saa vidt staar uden for disse lokale Hensyn. Den ærede Ordfører kom

i sit indledende Foredrag slet ikke ind paa Pladsspørgsmaalet, men forbeholdt sig senere Udtalelser. Imidlertid vil det være klart, naar man gennemlæser Betænkningen, at der har været betydelig Uenighed om, hvor man rettest burde lægge denne Anstalt. For mig har Hovedhensynet, som sagt, været, at faa Lovforslaget ført igennem og ført igennem i Aar. Naar dette Hensyn har været saa stærkt bestemmende for mig, er det, fordi jeg har faaet det Indtryk, at der her er en Opgave, som burde løses hurtigst mulig. Der findes en Række ulykkelige Hjem, hvor man har saadanne aandssvage Børn, og disse Hjem ere i de allerfleste Tilfælde fattige. Naar man har set — og Udvalget har haft Lejlighed til at se det — hvad Anstalten formaar at udrette over for de aandssvage, maa man erkende, at det for Anstalterne kan være vanskeligt nok med de Midler, de raade over, at skaffe en nogenlunde god Undervisning og Pleje. Men hvor overordentlig mere vanskeligt maa det ikke være i de Hjem, hvor intet er saaledes beskaffent, at der *kan* ydes Børnene tilstrækkelig Omhu og Opsigt. For mig har dette været i den Grad bestemmende, at jeg meget godt kunde se bort fra andre Omstændigheder, naar man blot fik Lovforslaget gennemført i Aar. Vi have imidlertid ogsaa været henviste til at søge at gennemføre Lovforslaget paa det af Ministeren givne Grundlag. Der var ingen Stemning for at flytte Anstalten bort fra Strand af Hensyn til Strandluften og Strandbadene, og man fandt sig derfor ikke beføjet til at gaa ind paa Tanken om at lægge Anstalten ved Viborg. Jeg indrømmer, der meget vel kan rejses et Forsvar for at lægge Anstalten der. Jeg ser, der er visse Fordele derved, men vejer man disse Fordele mod, hvad der i øvrigt kan siges for Anstaltens Beliggenhed ved Strand, har jeg ikke et Øjeblik tvivlet om, at man alligevel maatte se bort fra dette Sted, bortset fra i øvrigt, om Lovforslaget kunde gennemføres i Aar eller ikke. Jeg kan være med til at stille mig paa det Grundlag, hvorpaa et Flertal paa 8 ærede Medlemmer har samlet sig, nemlig at lægge Aandssvageanstalten ved Stranden, her altsaa ved Bregninge. De hygieiniske Vilkaar ere jo nemlig — derom synes man i al Almindelighed at være enig — bedre, naar man bor ved Strand, end naar man bor inde i Landet. Det oplyses jo, at de gængse Sygdomme, som i ikke mindst Grad tilhøre Fattigmands Liv, nemlig Skrofulose og Tuberkulose, hyppig